

Nr 148.

Av herr **Hammar**, om ökat anslag till kurser för lärare i de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter.

I statsverkspropositionen, åttonde huvudtiteln, punkt 195, hemställer departementschefen om ett reservationsanslag av 45 000 kronor till Kurser för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter.

I motiveringen konstaterar departementschefen, att det föreligger ett stort behov av lärarkurser av olika slag. Skolöverstyrelsen beräknar i sina petita på denna punkt att kostnaden för en fortbildningskurs — med bibehållande av de från och med budgetåret 1952/53 tillämpade beräkningsgrunderna — uppgår till i genomsnitt 10 000 kronor. Det nu föreslagna beloppet, 45 000 kronor, skulle alltså räcka till fyra kurser.

Detta antal skulle icke på något sätt motsvara det antal kurser, som äro behövliga.

I den allmänna expansion, som för närvarande utmärker hela vårt skolväsen, är det av stor betydelse, att det högre undervisningsväsendet även göres delaktigt av de nya strömningar, som nu befrukta skolans liv vad beträffar såväl metodiska frågor som orienteringen inom de olika ämnena. Detta blir så mycket mera ofrånkomligt i en tid, då lärarbristen särskilt inom läroverken gör sig starkt gällande och ett växande antal lärare både pedagogiskt och kunskapsmässigt har en otillräcklig utbildning.

Det bör också observeras, att de av överstyrelsen föreslagna kurserna äro av två slag, dels utbildningskurser, dels fortbildningskurser. I dagens läge torde de förstnämnda få prioritet, eftersom de avse att utbilda lärare inom ämnesområden, för vilka en annan utbildningsväg för närvarande saknas. Det gäller närmast manlig slöjd samt tal- och röstvård. Den manliga slöjden är numera ett obligatoriskt ämne vid läroverken, och behovet av tal- och röstvård har gjort sig alltmer gällande för såväl lärare i allmänhet som särskilt inom ämnena modersmål och sång. Men i bägge fallen saknas i stor utsträckning kompetenta lärare.

Av de fyra kurser, för vilka nu medel föreslås, torde alltså minst två bära beräknas för de antydda utbildningskurserna. För fortbildningskurserna skulle alltså återstå högst två. Detta är sålunda vad överstyrelsens ämneskonsulenter skulle ha till sitt förfogande för att fullfölja sin uppgift. Om denna uttalar departementschefen i Kungl. Maj:ts proposition 1952: 149 bl. a.: "Utav större vikt är att de (nämligen ämneskonsulenter) i sina ämnen anordna auskultationsdagar, leda kurser för lärare." Vad som här betecknas som en huvuduppgift för ämneskonsulenter skulle alltså även för det kommande budgetåret

reduceras till en sådan blygsam omfattning, att ämneskonsulenternas insats i detta avseende inte motsvarar avsikten med deras verksamhet.

Med hänvisning till ovanstående hemställas,

att riksdagen måtte till Kurser för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter för budgetåret 1953/54 anvisa ett reservationsanslag av 65 000 kronor.

Stockholm den 27 januari 1953.

Olof Hammar.
